

Tallinna

POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direktiooni, EdLNÜ komitee ja ametihingukomitee kättesaamiseks

Nr. 15 (86) Neljapäeval, 1. mail 1952. a. IV aastakäik

Esimese mai

L. SCHMIDT,

Tallinna Polütehnilise Instituudi direktor

Kogu maailma töötajate pidupäev — 1. mai — on rõõmuküllane kevadpäev, mil kõigi maade töötajad demonstreerivad oma vennalikkude solidaarsust võitluses inimkonna parimate ideaalide eest. Nõukogude Liidu töötajad teevad sel päeval rõõmuga kokkuvõtteid oma uutest saavutustest ehitatava kommunismi vundamenti tugevdamisel.

Töötava rahva kasvavate jõudude ülevaatuse päeval — 1. mail vaatavad nõukogude inimesed sügava tänutundega meie partei ja oma parima sõbra ning õpetaja seltsimees Stalini poole, kes kehasatab kogu eesrindliku inimkonna püüete ühtsust. Sellest ammutab meie rahvas uut jõudu visaks ja otsustavaks võitluseks meie rahvamajanduse ja kultuuri edasise õitsengu kindlustamisel.

Kapitalistlike maade töötajad, keda imperialistlikud kiskjad üha tugevamini rõhuvad, jälgivad armastuse ja lootusega meie sotsialismimaa võimsuse kasvu; nad teavad, et Nõukogude Liit kehasatab kogu maailma töötajate ühtsete huvide võimsat kantsi.

Nõukogude rahvas jätkab üksmeelselt rahuliku ülesehitavat tööd oma sotsialistliku kodumaa majanduse ja kultuuri uue võimsa tõusu saavutamiseks. Meie nõukogude intelligents loob uusi kultuurilisi väärtusi, uusi teaduslikke teooriaid ja uut tehnikat, mida nõukogude töötajad edukalt rakendavad kommunismiehitamisel.

Ka Tallinna Polütehnilise Instituudi õppejõudude, üliõpilaste ja teenistujate kollektiiv läheb vastu rahvusvahelisele töötajate pidupäevale — 1. maile uute saavutustega õppe- ja teaduslikus töös ning uue energiaga oma ülesannete veelgi paremaks täitmiseks.

Meie üliõpilased mobiliseerivad kogu oma jõu semestri kestel läbivõetud õppematerjali kordamiseks ja põhjalikuks omandamiseks, et eelseisval eksamisesseioonil saavutada häid ja väga häid hindeid.

Eksamisesseiooni ettevalmistamisel joondub kogu üliõpilaskollektiiv meie parimate üliõpilaste järgi, Stalini stipendiaatide, õppetöö eesrindlaste järgi.

Instituudi kateedrid on saavutanud mainimisväärseid tulemusi oma koostöö tugevdamisel teadlaste ja rahvamajanduse töötajate vahel. Selle koostöö edasine süvendamine ja igakülgne arendamine on kõigi meie kateedrite lähimaks ülesandeks.

Demokraatia leeri võimsuse kasv kogu maailmas on tagatiseks rahujõudude lõplikule võidule ja annab kõigile töötajale uut jõudu oma ülesannete edukaks täitmiseks, uut jõudu veelgi ennastalgarvamaks võitluseks kommunismi täieliku võidu eest.

Olgu tervitatud 1. mai — kõigi maade tööliste vendluse päev!

ESIMESIEL MAIL

Nüüd esimesel mail, töörahva pühal
veel kindlamini ühendame käed;
me näeme, meie jõud kuis kasvab üha
ja murdumatuks saavad rahuväed.

Ameerikas ja Aasias, Euroopas,
Austraalias ja kuumas Aafrikas
on miljoneid, kes seda päeva ootas,
et tänavaile täna tulla taas.

Las' tunda sõjasüütajate kari,
et jälgealune lööb kõikuma,
et nende pehkine laeva ootab kari,
kust enam mööda triivida ei saa.

Neid ootab hukk, kas olgu täna, homme —
ei, nad ei pääse rahva viha käest!
Nii neid kui nende bakterilisi pomme
võib leida peagi samal prügimäel,
kus asub Hitler, tema „uus Euroopa“,
kus rähkleb haisev, kõdunev fašism.

Nüüd esimesel mail, töörahva pühal
veel kindlamini ühendame käed,
me näeme, meie jõud et kasvab üha
ja murdumatuks saavad rahuväed.

E. KESKÜLA (O-21)

R. LIIBERGI PLAKAT

Võtame vastu 1. maid uute sad

Meie saavutusi 1. maiks

Nõukogude riik on kõige suurem riik maailmas. Tema pindala ületab 22 000 000 km². Osa sellest suurest territooriumist asetseb põhjarajoonides. Üksi polaaringi taga asuv maa-ala kulgeb 7200 m pikkuselt läänest itta ja 1200 km sügavuselt lõunast põhja. Talvneis rajoonides on karm ja külm. Kohati on talve kestvus kaugelt üle poole aasta ja lumekatte paksus ületab inimese kõrgust.

Võitlus loodusega selle ümberkujundamise eest on neis rajoonides väga raske. Vaatamata sellele vallutavad nõukogude inimesed päev-päevalt polaarmaid. Kaugel põhjas toodetakse kivisütt ja naftat, rajatakse teid ja linnasid. Nõukogude inimesed on õpinud võitlema ka lume ja jääga, tehes viimased oma sõpradeks ja liitlasteks looduse vallutamise ning tehnika rakendamise alal.

Suuri kulusid tekitavad riigile ka lumetuisud. Umbes 40 prots. kogu raudteede ja maanteed pikkusest tuleb põhjarajoonides kaitsta lumeväravatega. See on väga kulukas ettevõtte. Üheainsa lumevärava lauakese vähendamise

ne lumeväravas annab üleliidulises ulatuses aastas ligi 500 000 rbl. kokkuhoidu. Jää ja lume füüsikalise-mehaaniliste omaduste uurimine ehitusajanduse huvides on seni veel uudne ja väheuuritud ala.

Üheks TPI hüdrotehnika- ja geodeesiaakadeedri 1951/52. õ.-a. teadusliku uurimistöö teemaks on lume ja jää füüsikalise-mehaaniliste omaduste ning lumeväravate aerodünaamilise tegevuse uurimine.

On loodud vajalik lumeuurimisjaam. Vastavaid uurimistööd teostatakse kollektiiviga, mille koosseisu kuuluvad peale nende ridade kirjutaja noor insener ass. Marie Kraaving, Kuusalu piirkonna vanem-teemeister T. Kesküla ja 6-liikmeline tööliste kollektiiv eesrindlikest maanteetöolistest-remontööridest. Seega osutub see töö tõeliseks loominguks koostööks teaduse ja tootmisala praktiliste töötajate vahel.

Selle tööõõmuga astubki kollektiiv vastu esimesele maile — töötajate rahvusvahelise solidaarsuse ja vendluspäevale.

Dots. R. AMBROS

Karjale uut tüüpi laudad

TPI arhitektuuri- ja arhitektuurikonstruktsioonide kateedri kollektiivile oli mõõdunud talvel elavust tekitavaks objektiks Sommerlingi-nimelise sovhoosi uue karjalauda ehitamine. Laut ehitati meie kollektiivi poolt välja-töötatud projekti järgi. See hoone on ehitatud tavalisest suurema soojapidavusega ja varustatud eriti võimsa õhutusseadmega — tõmbekorstna põiklõikepind on 9 ruutmeetrit. See peaks olema suurim laudakorstna maailmas.

Erakordselt suurte mõõdete pärast tekkis mõnedel eriteadlastel kartusi korstna töötamise kohta: „Külmetab loomad, tekitab kahjulikku tõmmet, laseb lund ja vihma sisse“ jne. Kateedri kollektiivile oli see suureks rõõmuks, kui tegeliku elu kogemused näi-

tasid, et need kartused olid alusetad. Korsten töötas rahuldavalt, väljastades tunnis kuni 40 000 m³ laudaõhku ning aidates luua hoones kuiva ja parajalt sooja olukorra.

Seda tunnustasid ka NSVL Arhitektuuriakadeemia Kolhoosiehituse Instituudi ja NSVL Sovhooside Ministeriumi esindajad, kes mõõdunud talvel käisid selle hoone õhutusseadmetega tutvumas tegelikes töötamistingimustes. Hoonele antud positiivne hinnang aitab kaasa tulemuste juurutamiseks põllumajanduslikes hoonetes üleliidulises ulatuses.

Selle tööõõmuga võtab TPI arhitektuuri- ja arhitektuurikonstruktsioonide kateedri kollektiiv vastu 1. maid.

Prof. L. JÜRGENSON

Ehituskonstruktsioonide kateeder 1. mail

Ehituskonstruktsioonide kateedri õppejõud on rahvusvahelise töötajate pidupäeva puhul võtnud endale rida aukohustusi, millised ka edukalt täidetakse.

Loomingulist koostööd otsustati tunduvalt intensiivistada, mille tulemusena on kateedril praegu 4 ulatuslikku loominguist lepingut tööstusega ja 2—3 on veel sõlmimisel. Lepingutega võetud kohustusi täidetakse edukalt. Eriti peab alla kriipsutama asjaolu, et nende lepingute täitmisele on tõmmatud kaasa hulk ehitusteaduskonna vanemate kursuste üliõpilasi, ÜTÜ liikmeid.

Õppejõudude kvalifikatsiooni tõstmiseks otsustati 1. maiks viia täiendavalt 2 kandidaadidissertatsiooni ja 1 doktoridissertatsioon viimistlemise staadiumi. See kohustus on edukalt täidetud.

Kateedri õppejõud L. Allikas, R. Otsman ja V. Kikas marksismi-leninismi õhtuülikooli kuulajaina ning H. Laul, J. Aare ja E. Soonurm iseseisvalt õppijaina otsustasid veelgi tõhustada tööd oma ideelispoliitilise taseme tõstmiseks.

Dots. H. LAUL

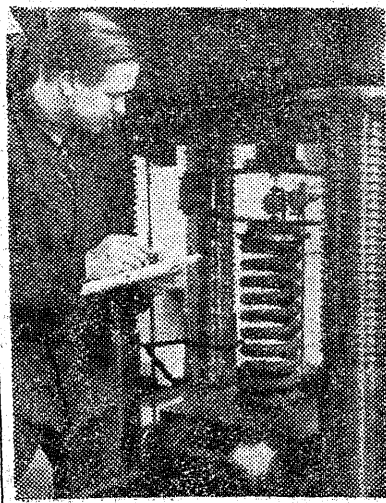
Uus kraavikaevamis-

masin

Looduse ümberkujundamise suure stalinliku plaani raames omab kuivendus- ja niisutuskraavide mehhaniseeritud kaevamine olulist tähtsust. Selliste kraavide valmistamise kogumahtu hinnatakse kuni üheksakohaliste arvudega, mis juba küllaltki näitab, millise mahuka tööga on meil tegemist. Paljude nõukogude inseneride ja teadlaste loov töö on suunatud praegu uute, kaasaegsete mehhanismide ja masinate loomisele, millele abil oleks võimalus selle kolossaalse mahuga töö teostamine võimalikult ökonoomselt ja lühema ajaga.

Ka Tallinna Polütehnilise Instituudi õppejõudude dots. Soonvaldi ja dots. Lepiksoni uurimistöö toimub samal teemal. Töö tulemusena on kujundatud rida suure nõlvusega kraavikaevamismasina skeeme ja valmistatud üks töötav mudel, mille esialgsed andmed on lootustäratavad. Autorid loodavad anda käesoleva tööga omapoolse panuse kommunismi ülesehituse suurde üritusse.

Dots. E. SOONVALD
Dots. H. LEPIKSON

Arnold Vållo tugvuslaboratooriumis vedru deformatsiooni määramas

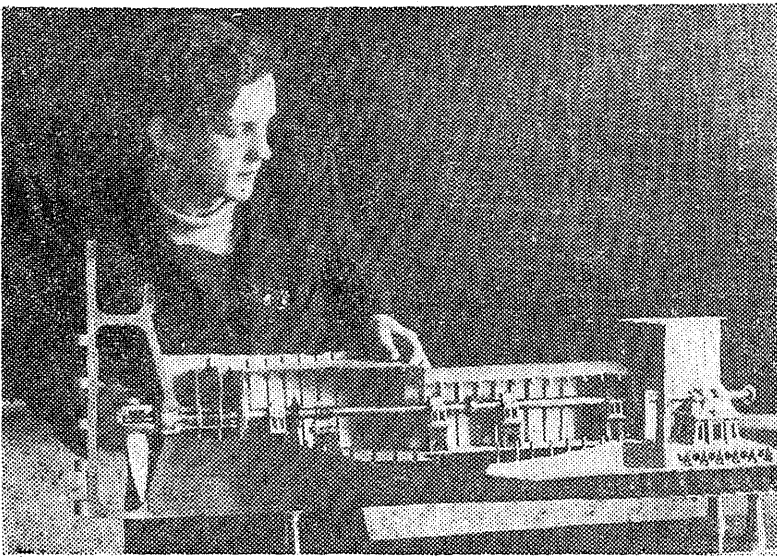
E. Viljaranna foto

Peamine on õige töösüsteem

Eksamisessioonini on jäänud ainult napp kuu. Paljud arvavad, et on aeg tööle hakata eksamite edukaks sooritamiseks. Kuid selleks, et eksamid edukalt sooritada, on sellest kuujasest tööst vähe, selleks on vajalik süstemaatiline töö kogu semestri jooksul. Minu kogemused eelmistel semestritel on näidanud, et pärast süstemaatilist tööd semestri jooksul ei valmista eksamid erilisi raskusi. Milles seisneb siis minu süstemaatiline töö? See seisneb selles, et ma ei jätnud linkasid loengute osas ja täitsin kõik kodused ülesanded õigeaegselt, tungides nende sisusse, aga mitte tehes seda formaalselt. Väga tähtis on ka õige ajajaotus. Õige süsteem õppetöös võimaldab suurt aja kokkuhoidu, mille tõttu jätkub mul alati aega ka ühiskondlikuks tööks, mis on eelkooliks edaspidiseks eluks, kui asun pärast instituudi lõpetamist vastutavale kohale meie eesrindlikus tööstuses.

A. VÁLLO (MM-41)

ПРОЧНО УСВАИВАТЬ ЗНАНИЯ

Николай Нечаев в макетном кабинете кораблей
Фото Э. Вильярранд

Только благодаря регулярному посещению лекций, проработке и выполнению домашних занятий возможно найти время для общественной работы, занятий в различных кружках без ущерба для учебы. Общественной работой в той или иной мере должен заниматься каждый студент, потому что только так можно не только применять полученные знания на практике, но и руководить людьми, целыми предприятиями. Занимаясь спортом мы закаляем свой организм, кроме того, спорт способствует лучшему усвоению знаний.

Для того, чтобы мы могли стать хорошими специалистами, мы должны прочно усваивать знания, быть политически развитыми, чтобы совместить эти три стороны физически здоровыми.

Соблюдая эти принципы, я достиг хороших результатов в учебе и общественной работе.

Н. НЕЧАЕВ (Л-25)

Активистка

«Внимание! Говорит радиоузел института...» — эти слова стали привычными для наших студентов. Кто же проводит кропотливую работу, подготавливая материал с факультета?

Комсомолка Неля Федорова, выполняющая поручения, энергично взялась за работу и результаты не замедлили сказаться. Как и во всяком деле были и трудности, но Федорова сумела преодолеть их, благодаря настойчивости и чувству ответственности за порученное дело.

От своевременного поступления материалов во многом зависят и результаты. Вот почему, когда Павел Труфанов не укладывался в сроки, Неля обратилась за помощью к коллективу. Комсомольское собрание объяснило Труфанову ошибки и сейчас он вместе со всем факультетским активом радиоузла систематически издает информацию.

Федорова прошла большой путь за четыре года в институте. Здесь она вступила в комсомол, группа помогла избавиться от недостатков, полюбить коллектив и верить в него, обращаться за помощью в трудные минуты.

Во время производственной практики Неля выступала с докладом перед рабочими комбината «Кивийли», текстильщиками Кренгольмской Мануфактуры.

Хочется в великий праздник — День 1 Мая пожелать Федоровой дальнейших успехов в учебе и общественной работе.

В. ЛИВШИЦ (K-83)

Тöö ÜTÜ ringides süvendab teadmisi

Koos kogu nõukogude rahvaga annavad Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilased eeskujuliku õppetööga omapoolse panuse meie maa võimsuse tugevdamise ja rahu säilitamise üritusse.

Üheks peamiseks hea õppealuseks on pidev osavõtt õppetööst. Õpitavate teadmiste süvendamisel omab suurt tähtsust osavõtt ÜTÜ mitmesuguste ringide tööst. Pidev osavõtt marksismi-leninismi aluste ringi tööst on mul tunduvalt kergendanud marksismi-leninismi teooria omandamist. Osavõtt matemaatikaringi tööst aga on tunduvalt süvendanud teadmisi matemaatika alalt.

Laialdane osavõtt ühiskondlikust tööst, (olen ELKNÜ ehitusteaduskonna büroo liige, ÜTÜ ehitusteaduskonna nõukogu aseesimees ja „Polütehniku“ toimetuse liige ÜTÜ alal) ei ole milgi määral osutanud pidurdat mõju õppealusele.

Oma edasises töös püüan saavutada veelgi paremaid tagajär-

gi õppe- ja ühiskondlikus töös, e väärikalt vastata partei ja vabli suse hoolitsusele nõukogud noorsoo eest.

E. PAALMANN (E-2)

Endel Paalmann geodeesia praktikumis planimeetriga plaanil pindala mõõtmis

E. Viljaranna foto

Государственные займы СССР

Советский народ под руководством великого Сталина успешно выполняет задачи экономического и культурного строительства нашей страны, борется за создание материально-технической базы коммунизма.

В результате мощного подъема народного хозяйства постоянно улучшается благосостояние трудящихся. Увеличивается народный доход, снижаются цены продовольственных и промышленных товаров, растут реальные зарплаты рабочих и служащих и доходы колхозников. В 1952 году проведенное очередное снижение государственных цен продовольственных товаров — новый результат борьбы советского народа за построение коммунизма в нашей стране.

Подъем социалистического народного хозяйства и культуры и мирный созидательный труд нашей родины характеризуется государственным бюджетом Советского Союза.

Основную часть бюджетных доходов образуют поступления из налога с обращения и отчисления от прибылей. Важное место занимают и государственные займы, реализуемые среди трудящихся. Средства, поступающие от государственных займов, используются для дальнейшего развития народного хозяйства и повышения материального и культурного уровня трудящихся.

Советские граждане, имеющие облигации государственного займа, получают прямой доход в

виде выигрышей. В течение пятилетнего периода выплатами в виде выигрышей 16,8 миллиардов рублей.

В 1951 г. сберегательные кассы СССР выплатили владельцам облигаций 28 миллионов рублей. Число подписчиков на государственный заем и общая сумма подписки возрастает с каждым годом. Например, если в 1945 г. в Эстонии было 257 000 подписчиков и сумма подписки составила 84,8 миллионов рублей, то в 1951 г. государственный заем подписало 467 000 человек на сумму 213 миллионов рублей.

Постоянно возрастает число подписчиков и подписная сумма займа и в Таллинском политическом институте. В 1950 г. на заем подписались 1307 студентов, преподавателей, профессоров и служащих на сумму 789 655 рублей, а в 1951 г. соответственно 1671 человек на 983 680 рублей.

Великая историческая задача — задача построения коммунизма осуществляется в нашей стране. Опережая время, ускоряя ход истории, разбивая старый темп, мы строим новую социалистическую жизнь. В этом огромном строительстве проявляется патриотизм советских людей, проявляется стремление народа ускорить нашу родину еще мощнее и сильнее на страже мира и славы сил демократии.

Х. ЭЭСМАА,
зам. директора по административной работе

Maatega õppe- ja teaduslikus töös

TÖÖTADA PÜSIVALT JA VISALT

Mida on vaja selleks, et olla esirindlik õppe- ja ühiskondlikus töös? Seda võib öelda ühe sõnaga: on vaja töötada, püsivalt ning visalt töötada ja teadusi omandada. Esirindlik nõuogude üliõpilane peab olema eskujulilik õppetöös ja ei tohi läda kõrvale ka ühiskondlikust tööst.

Kirjutun mõne reaga, kuidas ma olen saanud esirindlikuks üliõpilaseks. Osa võtta ühiskondlikust tööst ja sealjuures rüüelda ka kõrget õppeedukust ei ole just kerge, kuid kas on õukogude noorel raskusi, mis leksid ületamatud? Ei, nõukogude noorel on kõik raskused ületatavad. Selle teesi seadsin ka mina endale loosungiks, kui asusin komsomoliorganisatsiooni ridadesse, et kasvada esirindlikuks nõukogude üliõpilaseks.

Sügisel eksamisessioonil soovitasin kõik eksamid hindele väga hea, samuti kogu käesoleva semestri jooksul olen saanud ainult häid ja väga häid hindu ning loodan ka kevadiseks eksamisessioonil sooritada eskujulikult.

Et saavutada õppetöös häid tulemusi, ei piisa ainult õppimisest enne eksamit, vaid on tarvis pidevalt töötada kogu semestri jooksul. Korralikult ja järjekindlalt konspektierida loenguid ja kodus ka loengumaterjal läbi töötada, seminarideks valmistu-

misel piirduda mitte ainult loengutel saadud materjaliga, vaid lugeda täiendavalt kirjandust — ainult sel juhtumil on võimalik saavutada häid tulemusi.

V. UNDRITS (K-I)

Vaiki Undrits loengumaterjali läbi töötamas
E. Viljaranna foto

SAAVUTUSI ÜTÜ TÖÖS

Ülemaailmsele töörahvapühale lähed ka Üliõpilaste Teaduslik Ühing, nagu kogu Nõukogudemaa rahvas, vastu uute edusammudega oma töös. Aastast-aastasse on kasvanud üliõpilaste teaduslike ringide ja nende tööst osavõtjate üliõpilaste arv.

Käesoleva aasta kevadsemestri jooksul on moodustatud teaduslikud ringid tugevusõpetuse alal, on rakendatud aktiivselt tööle marksismi-leninismi aluste ringid, millelised aitavad üliõpilastel sügavamini omandada marksismi-leninismi teooriat. Tunduvalt on paranenud üliõpilaste koostöö tehastega. Üliõpilaste aktiivsuse kasvu ÜTÜ töös näitab ilmekalt ka hiljuti toimunud üliõpilaste VII teaduslik konverents, kus esitati ligi kaks korda rohkem töid kui varemadel konverentsidel. Konverentsi tööst osavõtjate arv suurenes kahekordseks, ületades 1400 piiri. Seejuures tõusis märgatavalt ka esitatud töide kvaliteet. Edusammudest kollektiivsete uurimistööde organiseerimisel räägib asjaolu, et suurem osa konverentsi tööstest oli teostatud

suuremate või väiksemate kollektiivide poolt.

Nendele saavutustele võisime tulla üksnes seetõttu, et meie kateedrid enamikus hakkasid suuremat tähelepanu pühendama ÜTÜ tööle.

Suuri saavutusi on ka keemia- ja teaduskonnas. See teaduskond vääris parima teaduskonna nimetuse ning talle kui parimale teaduskonnale ÜTÜ töös anti ÜTÜ nõukogu otsusega rändpunalipp. Kõrvuti teaduskonna üliõpilaste aktiiviga on selles suuri teeneid ka nõukogu juhatajal dots. Aarnal. Keemikutest ei jää palju maha ka majandusteadlased, kes samuti näitasid käesoleval semestril oma töös suuri edusamme nii ringide tööst massilise osavõtu organiseerimisel kui ka koostöö tugevdamisel pealinna käitistega. Need saavutused kohustavad meid veelgi rohkem suurendama oma pingutusi, et tõsta kõik ringid, kõik teaduskonnad esirindlaste tasemele, et tõmmata enamus meie üliõpilasi esimesest viimase kursuse aktiivsele tööle teaduslikes ringides.

O. TERNO (ME-83)

Ajakirjanduse päev

5. mail 1912. a. ilmus Peterburis bolševistliku ajalehe „Pravda“ esimene number. Rajanud massilise poliitilise ajalehe omistasid V. I. Lenin ja J. V. Stalin sellele suurt tähtsust partei tugevdamisel, bolševike mõju kasvatamisel massides. Oma ilmutamise esimestest päevadest peale muutus „Pravda“ võimsaks relvaks partei käes, sai bolševismi lipukandjaks.

„Pravda“ oli uut tüüpi massiline poliitiline ajaleht, ta oli tõeliselt töölisajaleheks. „Pravda“ oli loodud alus uuele bolševistlikule ajakirjandusele. See pärast 5. mail on muutunud bolševistliku ajakirjanduse päevaks, s. o. päevaks, mil tehtakse kokkuvõtteid meie ajakirjanduse tööst ja saavutustest, mil märgitakse ära uued ülesanded.

Nüüd, ajakirjanduse päeva eel, on vaja teha kokkuvõtteid meie instituudi seinalehtede tööst.

Seinalehed on teinud ühiskondlike organisatsioonide juhtimisel uusi edusamme.

Kui eelmisel semestril seinalehed „Keemik“ ja „Mehaanik“ ilmusid korraldult ja olid sisuvalsed, siis nüüd ilmuvad mõlemad seinalehed regulaarselt ja nende sisuline külg on tunduvalt paranenud. „Keemiku“ toimetaja sm. Jefimov, suutnud lahendada organisatsioonilise töö küsimuse, peaks edaspidiselt töös suunama

peatähelepanu sisulise külje laiulatuslikumaks muutmisele.

Meie seinalehed avaldavad rohkem kriitikat. Kuid seinalehtede toimetused peavad tulevikus rohkem kontrollima kriitikas näidatud puuduste parandamist ja nõudma vastust kriitikale. Selline joon hakkab ikka enam ja enam süvenema meie seinalehtede toimetuste töösse („Üliõpilane“, «Кораблестроитель» jt.).

Käesoleval semestril hakkas ilmuma TPI kultuuriklubi häälekandja „Isetegevuslane“, mis ergutab meie isetegevust, üliõpilaste kunstilist omaloomingut.

Vaatamata neile saavutustele esineb meie ajakirjanduse töös veel küllalt palju puudusi. Peamiseks puuduseks on laialdase aktiivse puudumine. Kriitika altpoolt seinalehtede veergudel on meil veel haruldane nähtus.

Seinalehtede temaatika ei haa- ra alati kõiki aktuaalseid küsimusi. Siin annab tunda ennast seinalehtede nõrk suunamine ühiskondlike organisatsioonide poolt. TPI komsomolikomiteel tuleks tulevikus tõsisemalt suunata seinalehtede tööd.

Neid tõsisemaid meie seinalehtede töös veel esinevaid puudusi saame likvideerida ainult meie ühiskondlike organisatsioonide ja toimetuste ühisel jõul.

H. MÜLLER (MM-41)

Aspirantuuris Leningradi Polütehnilises Instituudis

Möödunud aastal avanes grupil Tallinna Polütehnilise Instituudi lõpetanuil võimalus jätkata õpinguid aspirantuuris Leningradi Polütehnilises Instituudi juures, NSVL ühes kuulsamas tehnilises õppeasutuses meie maa tuntud professorite juhendamisel. Viibinud Leningradi Polütehnilise Instituudi üliõpilaste Teadusliku Ühingu konverentsidel või külaskäikudel oli nii mõnelgi meist võimalus varemalt tutvuda instituudi suurepärase laboratooriumide, rikkaliku raamatukogu ja kabinetidega. Nüüd on need kõik meie kasutada, abistavad meid meie ettevalmistuskäigus teaduslikuks tööks.

Kuid algul vaevas nii mõndagi meist salajane kahtlus: kas kuneb õppimine vene keeles jõukohaseks, kas on TPI-s omandatud eelteadmised küllaldased õpingute jätkamiseks.

Pragu, peale neljakuist pidevat tööd, võib täie kindlusega öelda, et need kahtlused osutusid alusetuiks. Tõsi, algul tegi vene keeles loengute konspektimine raskusi, kuid praegu on need vene rahvusest kaasaspirantide abiga likvideeritud. Mis puutub ettevalmistusse, siis on osutunud see küllaltki mitmekülgseks ja kindlaks alusbaasiks edasise laia teadmistehoonde ehitamiseks. Eriti tuleb rõhutada tööd TPI üliõpilaste Teaduslikus Ühingu, mis on aidanud omandada kogemusi iseseisvaks tööks teaduslikul alal.

Leningradi Polütehnilise Instituudi arvukas aspirantideperes jätkavad õpinguid koos vene aspirantidega aspirandid kõigist vennasvabariikidest. Ühised õpingud, teatrite, muuseumide ja muude Leningradi kultuuriasutuste külastused lähendavad ja tugevdavad sõprussidet meie arvukas aspirantuuri peres.

Töö aspirantuuris toimub nii instituudis kui ka kodus, kusjuures põhiline osa langeb iseseisvale materjali läbitöötamisele. Esimese poolaasta ülesandeks oleme võtnud dialektilise ja ajaloolise materialismi ning võrkeele kandidaadi-minimumi eksami ennetähtaegse sooritamise. Peale nimetatud ainete toimub pidev ettevalmistus erialaaines: loengute kuulamine, erialase kir-

anduse läbitöötamine ning ka üliõpilaste harjutusülesannete ja kursuseprojektide juhendamine vastava aineõpetaja juhatusel, töö, mis käib aspirandi pedagoogilise praktika hulka.

Erialases ettevalmistuses on mõnel seltsimehel tekkinud teatavaid raskusi. Kuna LPI juures ehitusosakonna asemele on loodud hüdrotehnikateaduskond, tuleb aspirantidel Vahelailu ja Kulbachil osaliselt ümber kvalifitseeruda selleks, et edukalt kirjutada kandidaadi-dissertatsioon oma erialal: hüdrotehniliste ehituste teostamise ning aluste vundamentide erialal. Kuid raskused on ületatavad. Aspirant Kaasik töötab elektrimasinate alal tuntud teadlase prof. Kostenko juhendusel; aspirant Velner töötab hüdroenergeetika alal ühe meie maa kuulsama hüdroenergeetiku prof. Morozovi juhatusel; aspirant Pärnapuu valmistub ette metallide tehnoloogia erialal; aspirandid Eek ja Saar aga lõpetavad ettevalmistusi viimaseks kandidaadieksami, et peale tublit teoreetilist ettevalmistust asuda dissertatsioonitöö kallale.

Nii keeb töö täie pingega hommikust hiisõhtuni: päeval instituudi ruumes, õhtul aga ühisel elamus, kus iga kahe aspirandi kasutada on antud 12—16 m² suurune tuba. Eriti tuleb mainida head toitlustamise korraldust. Instituuti teenindab kaks instituudi sööklad, kus kella 12-st kuni kella 19-ni on saadaval maitavad ja odavad road ning peale selle on igas ühiselamus rikkalikult varustatud puhvetid.

Meie, TPI kasvandikud, LPI aspirandid saame aru ja oskame hinnata seda suurt hoolt ja tähelepanu, mida meile on osutanud partei ja valitsus ning minnes vastu suurele 1. mai pidupäevale lubame anda oma parima selle suure usalduse väarikaks kasutamiseks.

Soovime TPI kollektiivile edasist edu ja loominguist tööindut uute eesmärkide saavutamiseks.

LPI aspirandid: BEK, KAA-SIK, PÄRNAPUU, SAAR, VAHELAI, VELNER

ПРОИЗВОДСТВЕННАЯ ПРАКТИКА В ХАРЬКОВЕ

Недавно группа студентов Таллинского политехнического института вернулась с производственной практики из Харькова. Базой практики был один из крупнейших электромашиностроительных заводов нашей страны — ХЭМЗ им. И. В. Сталина.

Этот завод основан сравнительно недавно — после первой мировой войны. В то время там строились небольшие электрические машины.

Действительное свое развитие ХЭМЗ получил после двадцатых годов, когда по инициативе Владимира Ильича Ленина был разработан план электрификации России — ГОЭЛРО.

В годы Великой Отечественной войны завод был эвакуирован в глубокий тыл, где продолжал выпускать продукцию для нужд народного хозяйства.

Уже несколько лет завод дает стране продукции больше, чем до войны.

ХЭМЗ выпускает обширную номенклатуру электрических машин. На заводе строятся почти все виды электрических машин.

На ХЭМЗ'е свою производственную практику проходит много студентов из различных городов Союза.

Зимой этого года там прошли свою преддипломную практику студенты из Киева, Львова, Одессы, Таллина, Харькова.

Нам приходилось работать вместе со студентами Харьковского политехнического института.

Это трудолюбивый, здоровый коллектив является примером высокой организованности и целеустремленности.

Почти все дипломные задания студентов Харьковского политехнического института были продиктованы нуждами самой промышленности. В большинстве случаев руководителями дипломных работ являлись опытные инженеры завода.

Многие студенты приступили к выполнению дипломного задания непосредственно на заводе. Это значительно облегчает работу над дипломным проектом, ибо все заводские материалы могут быть использованы студентом на месте. Весьма ценным для дипломанта являются указания руководителей заводских инженеров, хорошо знающих требования, предъявляемые практикой к проектировщику.

В конце этого небольшого обзора хотелось бы остановиться на комсомольской работе.

Мне удалось побывать на конференции комсомольского актива Сталинского района города.

Обсуждался вопрос об участии молодежи Сталинского района в движении по экономии с каждой детали и операции. Секретарь Райкома тов. Раевский в своем докладе отметил, что молодежь многих заводов района добила значительных успехов. Например, на заводе ХЭМЗ имеется 14 стахановских бригад и 11 бригад отличного качества.

ХЭМЗ является лучшим заводом МЭП.

Примеров самоотверженного труда можно привести сотни и тысячи.

Этим объясняются успехи советского народа в деле восстановления и развития народного хозяйства нашей Родины.

Дипломант Х. ТИИСМУС

СЕГОДНЯ В НОМЕРЕ

I страница

Передовая — Первое мая.
Э. Кескюла — Первое мая.
Плакат Р. Лийберга

II страница

Р. Амброс — Наши достижения и 1-му мая.
Л. Юргенсон — Хлев нового типа.
Х. Лаул — Кафедра строительных конструкций к первому мая.
Э. Соонвалд и Х. Лепиксон — Новая канавокопальная машина.
А. Вялло — Главное — правильная система работы.
Н. Нечаев — Прочно усваивать знания.
В. Лившиц — Активистка.
Э. Паальманн — Работа в кружках СНО углубляет знания.
Х. Ээсмаа — Государственные займы СССР.

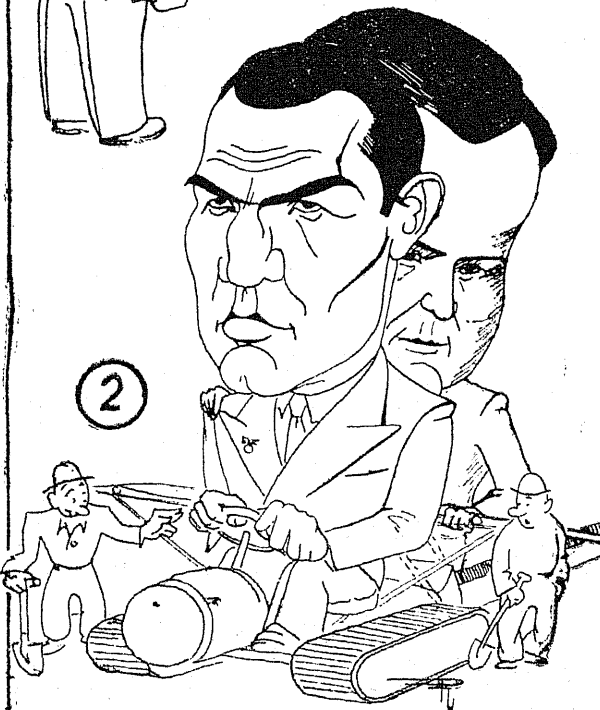
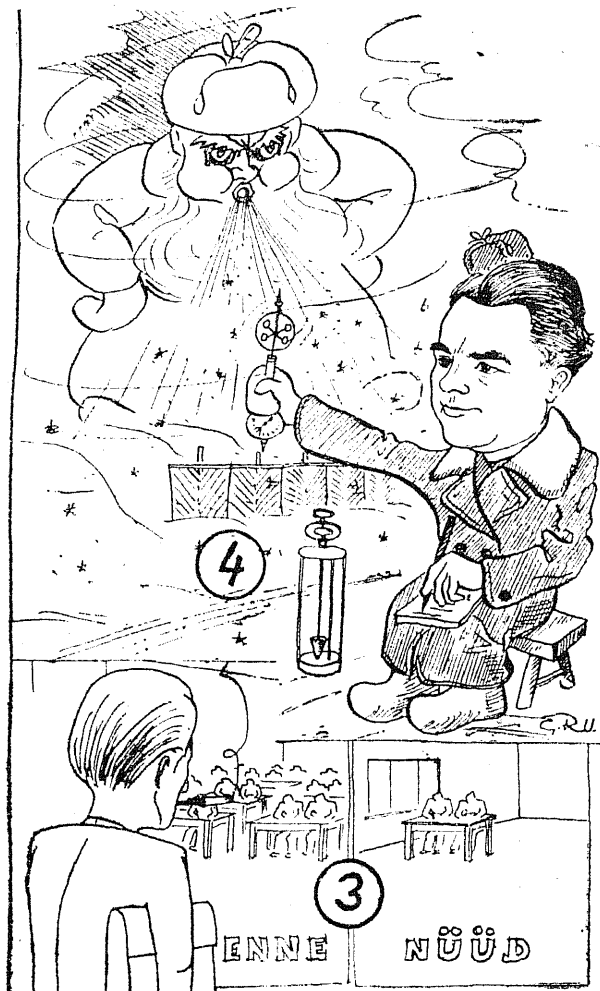
III страница

В. Ундри — Работать настойчиво и упорно.
О. Терно — Достижения в работе СНО.
Х. Меллер — День печати.
Аспиранты ЛПИ — в аспирантуре при Ленинградском полиграфическом институте.
Х. Тийсмус — Производственная практика в Харькове.

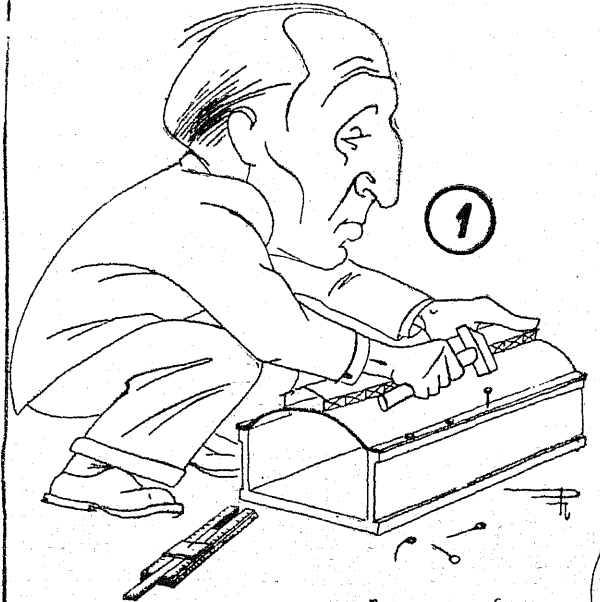
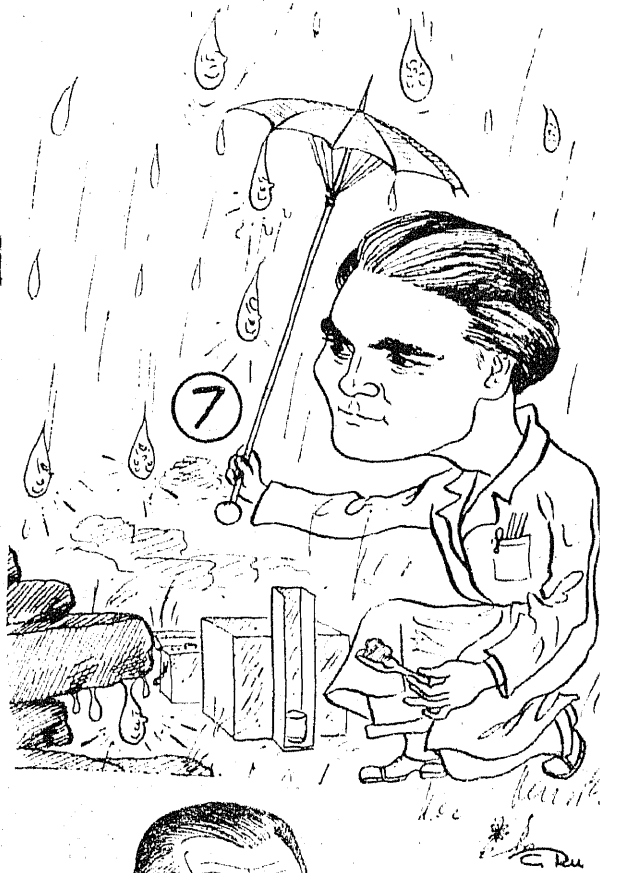
IV страница

Дружеские шаржи о сотрудничестве науки с производством.

Teadus ja praktika käsikäes

1. Dots. H. LAUL
On uurimused juba selles voorus,
ja leitud uute avastuste soon,
et katsetavaist koorikuist küll koorub
pea doktorile dissertatsioon.
2. Dots. E. SOONVALD ja dots. H. LEPIKSON
Nii vähendati jälle inimvaeva
ja lõbusõiduks muutub kraavitöö,
sest enam vilets labidas ei kaeva,
vaid võimas masin kilomeetreid sõõb.
3. Dots. L. NAARITS
Kui arvutajalt varem täitus tuba
ja tihti tuli käia pikki teid,
siis edu masinarvutuses lubab
nüüd märgatavalt lühendada neid.
4. Dots. R. AMBROS
On taltsutatud lumeluidet laiad
ja vilhasena lõõtsub tuisutaat,
sest kõikjal teda takistavad aiad
ja hanged maanteid sulgeda ei saa.
5. Dots. L. TEPAKS
Eks karedus, mis vaikselt sängis puhkas,
võib uurijale olla pahane:
ta vempe ajab meie teadus luhta,
ta väärtus aasta-aastalt kahaneb.
6. Ass. V. KIKAS
Nüüd leiutati tuhas tukkuv vägi,
mis unustusse jäetult magas und.
Nüüd tunneb hail ja vana tuhamägi,
et talle saabus ärkamisetund.
7. Dots. P. PLAKK
Siin mõdetakse täpselt turba niiskust
ja tööstust palju abistab see töö.
Võib näha pildil võbisemas piisku,
kui neid on läbimas elektrilöök.
8. Prof. L. JÜRGENSON
Sel konverentsil süvenes me veene,
et elu laudas muutub hubaseks,
ja mehele, kes teinud selle teene,
aukirja tubli töö eest lubame.

- On tõusnud suurem huvi koostöö vastu
ning uusi lepinguid meil jõusse astus
Neist lepinguist on eriti hea viimne,
me keemikute oma, kollektiivne.
Hulk õilõpilasi appi sööstis,
kui seda vajas meie laktitööstus.
9. Sünteetiline ooker — tähtis teema,
ja selleks pandi värvipada keema.
  10. Kuld teise sama tähtsa grupi hoolaks
on antud rafineerida fenooli.
- ROOTOR**
- G. BUUBERI, O. RANDURI ja V. ROSME sõbralikud šaržid

